มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและสร้างเสริมสุขภาพร่างกาย
สาขาช่างเทคนิคเสริมสวย

จัดทำโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
ร่วมกับ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ(องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและสร้างเสริมสุขภาพร่างกาย สาขาช่างเทคนิคเสริมสวย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

จัดทำมาตรฐานอาชีพ ปี 2563 ทบทวนครั้งที่ 1 : 2567

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

กระแสและอิทธิพลจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ในเรื่องของแฟชั่นและการก้าวตามของสังคมไทย ทำให้คนทั่วไปสนใจดูแลตนเอง และใช้บริการร้านเสริมสวยมากขึ้น ทั้งตัดผม ทำผม และบริการต่าง ๆ จึงเกิดผู้ประกอบการใหม่ ที่เป็นธุรกิจร้านเสริมสวยขึ้นมากมาย ทั้งร้านขนาดเล็กและขนาดใหญ่ รวมถึงร้านเสริมสวยที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยโดยใช้ระบบแฟรนไชส์ร้านเสริมสวยจึงกระจายตัวให้บริการให้บริการอยู่ทุกหนทุกแห่งและกลายเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยม เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุนลงแรง และที่สำคัญเป็นอาชีพที่ช่วยให้แม่บ้านและสาว ๆ ได้ทำงานอยู่กับบ้านได้ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก, 2551) ดังนั้น รายได้หรือเม็ดเงินจากธุรกิจนี้จึงหมุนเวียนอยู่ภายในประเทศหล่อเลี้ยงประชาชนของประเทศตลอดจนสามารถช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง
และยังสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศทั้งจากการเข้ามาดำเนินการของนักธุรกิจต่างประเทศและจากการคาดการณ์ในอนาคตอันใกล้ที่เกิดจากการที่ฝีมือการทำผมของคนไทยได้รับการยอมรับในระดับโลก อาชีพนี้จึงนับวันทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างซับซ้อนของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจนั้น การทำธุรกิจมีความรวดเร็ว ซับซ้อน เชื่อมโยงอย่างไร้พรมแดนมากขึ้น ซึ่งสิ่งที่มีความโดดเด่นอย่างเห็นได้ชัดในระบบเศรษฐกิจก็คือ การพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นนวัตกรรมทางการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนให้การทำธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความเข้มแข็งในการแข่งขันให้เหนือคู่แข่ง มากไปกว่านั้นความเสรีในการลงทุนข้ามชาติก็มีมากขึ้น เป็นโอกาสให้นายทุนที่มีความพร้อมด้านการเงิน การบริหารจัดการ และมองเห็นโอกาสหรือช่องทางในการลงทุนนั้น ดำเนินธุรกิจข้ามชาติได้อย่างง่ายยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันประเทศไทยต้องเร่งเตรียมพร้อม ทั้งการสร้างระบบ กลไก และพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภายใต้สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศดังกล่าว

ธุรกิจเสริมสวยเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพสูงสามารถสร้างเม็ดเงินให้กับประเทศได้มาก ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเสริมสวยจึงต้องมีนวัตกรรมที่ทันสมัยให้แก่ของผู้เข้ารับบริการอยู่เสมอ
หากผู้ประกอบการมีความเชี่ยวชาญทางด้านการตลาดหรือรู้จักการบริหารที่ดีก็จะช่วยให้ผู้ประกอบธุรกิจเสริมสวยพัฒนาและเติบโต ผู้ที่ประกอบอาชีพด้านเสริมสวยไม่จำกัดวุฒิการศึกษาที่ผ่านการอบรมหลักสูตรเสริมสวยจากหน่วยงานหรือสถาบันที่มีการเรียนการสอนด้านการเสริมสวย ต้องมีฝีมือและมีใจรักอาชีพบริการเสริมความงามให้กับของผู้เข้ารับบริการ รวมทั้งคำนึงถึงมาตรฐานความสะอาดและสุขอนามัยของผู้เข้ารับบริการ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ทบทวนครั้งที่ 1 : 2567

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 3

จัดทำมาตรฐานอาชีพ ปี 2563

ทบทวนครั้งที่ 1 : 2567

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย

สาขาช่างเทคนิคเสริมสวย

อาชีพช่างทำเล็บ ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
11401	สอบถามสุขภาพ ประวัติการทำเล็บ และประเมินสภาพเล็บ มือและเท้า ตามหลักกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาของมนุษย์
11402	เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับประเภทของงานทำเล็บ
11403	ทำความสะอาด ดูแลรักษา จัดเก็บ จัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า
11404	ทำความสะอาด เตรียมเล็บ ตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ
11405	ให้บริการทาสี ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวยและเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย สาขาช่างเทคนิคเสริมสวย อาชีพช่างทำเล็บ ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพในเชิงเทคนิคและประยุกต์ใช้เครื่องมือตามหลักปฏิบัติในการทำงานหรือคู่มือการปฏิบัติงานที่กำหนด โดยมีความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีการทำเล็บที่ถูกต้องตามหลักสุขอนามัย เป็นไปตามหลักกฎหมายที่กำหนด มีความรู้และทักษะการฝึกปฏิบัติการทำเล็บและเท้าระดับพื้นฐาน สร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการทำเล็บ มีคุณธรรมจริยธรรม และมารยาทในการประกอบอาชีพการทำเล็บ
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณในวิชาชีพ คำนึงถึงอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การติดเชื้อ การแพ้ผลิตภัณฑ์หรือสารเคมี มูลฝอยที่เกิดจากทำเล็บ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเล็บมีความสะอาดปลอดเชื้อ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนต่อลูกค้าและสิ่งแวดล้อม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

การเข้าสู่คุณวุฒิ

1. ต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี
2. มีประสบการณ์การทำงานต่อเนื่องในอาชีพช่างทำเล็บ ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่ทำงานในกลุ่มอาชีพธุรกิจเสริมสวย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

11401 สอบถามสุขภาพ ประวัติการทำเล็บ และประเมินสภาพเล็บ มือและเท้า ตามหลักกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาของมนุษย์
11402 เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับประเภทของงานทำเล็บ
11403 ทำความสะอาด ดูแลรักษา จัดเก็บ จัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า
11404 ทำความสะอาด เตรียมเล็บ ตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ
11405 ให้บริการทาสี ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/09/2567

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
พัฒนาและยกระดับสมรรถนะอาชีพเสริมสวยและความงามสู่ระดับสากลอย่างยั่งยืน	11	เสริมสวยและเสริมความงาม	114	ทำเล็บ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/09/2567

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
114	ทำเล็บ	11401	สอบถามสุขภาพ ประวัติการทำเล็บ และประเมินสภาพเล็บ มือและเท้า ตามหลักกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาของมนุษย์	1140101	สอบถามประวัติของผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ
				1140102	ประเมินสภาวะสุขภาพเล็บ มือและเท้า โดยยึดหลักความรู้ตามหลักกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของมนุษย์
		11402	เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับประเภทของงานทำเล็บ	1140201	จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์
				1140202	เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงาน
				1140203	แนะนำขั้นตอนการให้บริการ
		11403	ทำความสะอาด ดูแลรักษา จัดเก็บ จัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า	1140301	ทำความสะอาด ดูแลรักษาจัดเก็บ จัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า
				1140302	ทำความสะอาด ดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์
		11404	ทำความสะอาด เตรียมเล็บ ตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ	1140401	ให้บริการทำความสะอาด เตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนัง เล็บมือและเท้า
				1140402	ตะไบตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
114	ทำเล็บ	11405	ให้บริการทาสี ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บแต่ละประเภท	1140501	ทาสีธรรมดา สีกึ่งเจล และสีเจล
				1140502	ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11401

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สอบถามสุขภาพ ประวัติการทำเล็บ และประเมินสภาพเล็บ มือและเท้า ตามหลักกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาของมนุษย์

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5142 ช่างเสริมสวยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการสอบถามสุขภาพเล็บ มือและเท้าของผู้รับบริการ โรคประจำตัวที่ส่งผลต่อการทำเล็บ ประวัติการทำเล็บ การแพ้สารเคมีและผลิตภัณฑ์โดยการจดบันทึกและสังเกตด้วยสายตา ประเมินโครงสร้างเล็บ สภาพผิวบริเวณเล็บ มือและเท้าเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกรูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมและหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ก่อให้เกิดอันตรายจากการทำเล็บ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างเสริมสวย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แบบบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตรายและรายละเอียดข้อความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140101 สอบถามประวัติของผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ	1. สอบถามประวัติ โรคประจำตัว ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำเล็บ การแพ้ผลิตภัณฑ์ และสารเคมีจากการทำเล็บเพื่อจดบันทึก 2. สังเกตผู้รับบริการด้วยสายตาเพื่อจดบันทึก	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
1140102 ประเมินสภาวะสุขภาพเล็บ มือและเท้า โดยยึดหลักความรู้ตามหลักกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของมนุษย์	1. ประเมินโครงสร้างของเล็บ มือและเท้าเพื่อเลือกรูปแบบการให้บริการ 2. ประเมินปัญหาและสภาพโดยรอบของเล็บ มือและเท้าเพื่อเลือกรูปแบบการให้บริการ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ทักษะในการการสื่อสาร บริการ คิดวิเคราะห์ และการจำแนกประเภท

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อเล็บ
2. ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเล็บ
3. ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลของผลิตภัณฑ์และสารเคมีที่ก่อให้เกิดการแพ้จากการทำเล็บ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก การสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

สอบถามประวัติ โรคประจำตัว การแพ้ผลิตภัณฑ์ และสารเคมีจากการทำเล็บเพื่อจดบันทึกประวัติของผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ ประเมินสภาวะสุขภาพเล็บมือและเท้า

- **คำแนะนำ**

ผู้รับการประเมินต้องมีความรู้เกี่ยวกับโรคและปัจจัยอื่นที่มีผลต่อเล็บ โครงสร้างของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเล็บ เช่น โครงสร้างเล็บและผิวหนัง ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบประสาท และระบบโครงกระดูก หน้าที่และความสำคัญของเล็บ ผลข้างเคียงของโรคที่จะส่งผลต่อการบริการทำเล็บ และข้อมูลของผลิตภัณฑ์และสารเคมีที่ก่อให้เกิดการแพ้จากการทำเล็บ สามารถสอบถามประวัติของผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ สามารถประเมินสภาวะสุขภาพเล็บมือและเท้า โดยยึดหลักความรู้ตามหลักกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของมนุษย์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ผู้ให้บริการต้องทราบลักษณะต้องห้ามในการให้บริการทำเล็บ และควรแนะนำให้ผู้รับบริการปรึกษาแพทย์ ดังต่อไปนี้

1) **การอักเสบของโรคผิวหนัง** มีลักษณะเป็นผื่นแดง ตกสะเก็ด แสบคัน หรือเป็นหนอง ถ้ารุนแรงจะทำลายส่วนสร้างเล็บ จนอาจทำให้สภาพเล็บมีความผิดปกติ

2) **การติดเชื้อรา** มีลักษณะแผ่นเล็บหนาขึ้นและผิดรูป ขรุขระ หากไม่รักษาอย่างถูกต้องโดยแพทย์ เล็บอาจมีการติดเชื้อและหลุดได้
บริเวณที่มีการติดเชื้อส่วนมากจะเกิดใต้ปลายเล็บ ด้านโคนเล็บ ผิวหน้าเล็บ และการติดเชื้อจากรอบเล็บ

3.) **การติดเชื้อแบคทีเรียบริเวณรอบเล็บและผิวหนัง** จะมีลักษณะบวมแดงนูนแยกตัวออกจากเล็บ มีอาการปวดบวม แดง หรือมีหนอง
บางกรณีเกิดจากการแช่น้ำเป็นเวลานาน เล็บส่วนปลายเปิดออกและเนื้อเล็บอ่อนลง จนเกิดเป็นโพรง เกิดความชื้นและติดเชื้อ ลักษณะใต้เล็บจะเป็นสีเขียวอมดำ

4) **บุคคลที่มีโรคประจำตัว** เช่น ผู้เป็นเบาหวานอาจจะสูญเสียประสาทรับความรู้สึก ส่งผลให้ผู้เป็นเบาหวานมีผิวเท้าบาง เท้าชา อ่อนแรง และผิดรูป
ทำให้เป็นแผลเรื้อรังที่เท้าได้ง่าย ซึ่งบ่อยครั้งอาจรุนแรงถึงขั้นถูกตัดเท้าหรือขา เป็นต้น

ควรทราบผลิตภัณฑ์และสารเคมีที่ก่อให้เกิดอาการแพ้เบื้องต้น เพื่อหลีกเลี่ยงการให้บริการที่อาจจะเกิดความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) **ผลิตภัณฑ์ต่อเล็บอะคริลิค** ที่มีส่วนประกอบของ Methyl Methacrylate ส่งผลทำให้เล็บถูกทำลายจากการสัมผัสสารยึดเกาะที่ไม่ได้มาตรฐาน

2) **ผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างเล็บ** ที่มีส่วนประกอบของ Acetone/ Butyl Acetate/ Ethyl Acetate เมื่อสูดดมอาจะเกิดอาการเวียนศีรษะ และส่งผลให้ผิวแห้งจนเกิดอาการคันเมื่อสัมผัส

3) **ผลิตภัณฑ์สีทาเล็บ** ที่มีส่วนประกอบของ Butyl Acetate/ DBP/ Ethy Acetate/ Formaldehyde/ Isopropyl Acetate/ Toluene เมื่อสูดดมอาจะเกิดอาการเวียนศีรษะ เมื่อสัมผัสจะส่งผลให้ผิวแห้งจนเกิดอาการคัน สารบางประเภทเมื่อสูดดมในปริมาณมากอาจะส่งผลต่อระบบประสาท ส่งผลต่อทารกในครรภ์ และเป็นสารก่อมะเร็ง

รูปที่ 1 โครงสร้างเล็บ

credit by https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-65649-6_4 [Retrieved on March 11st , 2020]

โครงสร้างของเล็บ การเจริญเติบโตของเล็บและหน้าที่ของเล็บผู้รับบริการควรศึกษาอย่างละเอียดเพื่อเข้าใจส่วนประกอบสำคัญของเล็บ เพื่อนำไปให้บริการในลำดับต่อไป

เล็บ (Nails) คือ อวัยวะปกคุลมร่างกายชนิดหนึ่งที่พบบริเวณปลายนิ้วมือนิ้วเท้า ทั้ง 20 นิ้ว ลักษณะโครงสร้างของเล็บสามารถ แบ่งออกได้เป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

1) **เนล เพลท** (Nail Plate) คือ แผ่นเล็บประกอบด้วย เซลล์ที่ตายแล้ว (Dead Keratinized Plate) เล็บจะยาวและงอกใหม่ตลอดเวลาเคราติน (Keratin) ที่เล็บต่างจากเคราตินของผิวหนัง คือ ฮาร์ด เคราติน (Hard Keratin) จะพบที่แผ่นเล็บและเส้นผมหรือขน (Hairs) ซึ่งแข็งจะไม่หลุดลอกไปเอง จะต้องตัดออก ส่วนผิวหนังของร่างกายจะเป็น ซอฟท์ เคราติน (Soft Keratin) ลักษณะจะหลุดออกไปเป็นขี้ไคลเองตามธรรมชาติ

แผ่นเล็บถูกสร้างจากเนล แมททริก (Nail Matrix) หรือตัวสร้างเล็บ และวางตัวอยู่บนเนล เบด (Nail Bed) หรือเนื้อเยื่อใต้แผ่นเล็บ จะยึดติดกันแน่นไม่แยกจากกันตั้งแต่พร็อกซิมอล พาร์ท (Proximal Part) หรือโคนเล็บ ไปจนถึงดิสทอล พาร์ท (Distal Part) หรือส่วนปลายเล็บ ก็จะแยกออกจากกัน ตำแหน่งนี้เรียกว่า ไฮโพนิคเคียม (Hyponychium) หรือผิวหนังบริเวณแผ่นเล็บที่แยกตัวออกจากเนื้อเยื่อใต้เล็บ ส่วนสีเล็บค่อนข้างขาวและแข็งที่ยาวออกไปพ้นปลายเล็บและไม่ติดกันกับเนื้อเยื่อรองรับเล็บสามารถตัดได้ เรียกว่า ฟรี เอจ (Free Edge)

บริเวณโคนเล็บของแผ่นเล็บจะพบส่วนที่เป็นรูปเสี้ยวพระจันทร์ (Half Moon-shaped Area) สีขาวขุ่นๆ (Opaque White) เรียกว่า ลูนูลา (Lunula) คือ ส่วนของตัวสร้างเล็บที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่แผ่นเล็บยึดกับเนื้อเยื่อใต้แผ่นเล็บอย่างหลวมๆ และแยกออกจากกันได้ไม่ยาก

2) **อิโพนิคเคียม** (Eponychium) คือ หนังที่ปกคลุมเล็บ เป็นชั้นกำพร้าสตราตัม คอร์เนียม (Stratum Corneum) ที่ยื่นออกมาคลุมเหนือแผ่นเล็บใต้หนังที่ปกคลุมเล็บ จะมีคิวติเคิล (Cuticle) หรือหนังรอบเล็บ คือ ผิวหนังใสที่ยื่นปกคลุมโคนเล็บ (ที่มา : e-learning คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หัวข้อ ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ โดย กรกช กังวาลทัศน์)

2) **พร็อกซิมอล เนล โฟลด์** (Proximal nail fold) คือผิวหนังที่ปกคลุมโคนเล็บของแผ่นเล็บไว้ปกคลุมประมาณ 1/4 ของความยาวแผ่นเล็บทั้งหมด โดยชั้นผิวหนังสตราตัม คอร์เนียมนี้ จะเห็นเป็นเยื่อขาวๆ ทำหน้าที่ช่วยยึดผิวหนังที่ปกคลุมโคนเล็บให้ติดกับแผ่นเล็บมากยิ่งขึ้น บริเวณนี้มีชื่อเรียกว่าคิวติเคิล Cuticle

3) **ลาเทอรอล เนล โฟลด์** (Lateral Nail Folds) คือ ผิวหนังที่ปกคลุมด้านข้างทั้งซ้ายและขวาของแผ่นเล็บ ทำให้แผ่นเล็บถูกปกคลุมด้วยผิวหนังตลอด 3 ด้าน คือพร็อกซิมอล (Proximal) ถูกปกคลุมพร็อกซิมอล เนล โฟลด์และด้านข้างทั้ง 2 ด้านปกคลุมด้วยลาเทอรอล เนล โฟลด์ เหลือเพียงด้านดิสทอล เอนด์ (Distal End) หรือปลายเล็บด้านเดียวที่ไม่มีผิวหนังปกคลุม และเป็นด้านที่เล็บจะยาวออกไป

4) **เนล แมททริก** (Nail Matrix) คือ ตัวสร้างเล็บ จะอยู่ใต้ต่อจากพร็อกซิมอล เนล โฟลด์ ประกอบไปด้วยเซลล์ต่างๆ ได้แก่ เคราติโนไซท์ (Keratinocyte) เป็นตัวสร้างเล็บ (Keratinization) ให้ยาวงอกออกไป ส่วนเซลล์อื่นๆ คือเคราติโนไซท์ ผลิตเมลานิน (Melanin) ทำให้เห็นเป็นแถบดำๆ ของแผ่นเล็บได้ พบในคนแอฟริกันและคนเอเชียเป็นส่วนใหญ่

5) **เนล เบด** (Nail Bed) คือ เนื้อเยื่อที่อยู่ใต้แผ่นเล็บและยึดติดแน่นกับแผ่นเล็บ ประกอบด้วยเซลล์เรียงตัว 2-5 ชั้น ถ้าเล็บยาวออกไปส่วนนี้ยังคงยึดอยู่กับเล็บ

ลักษณะมีสีออกชมพู

6) **ไฮโพนิคเคียม** (Hyponychium) คือ ผิวหนังบริเวณที่แผ่นเล็บแยกตัวออกจากเนื้อเยื่อที่อยู่ใต้แผ่นเล็บทำให้สามารถตัดเล็บได้บริเวณตำแหน่งนี้

อัตราการยาวของเล็บจะไม่เท่ากันในแต่ละเล็บ จากการศึกษาพบว่า

1) เล็บมือจะยาวกว่าเล็บเท้า โดยเฉลี่ยเล็บมือจะยาวประมาณ 3 มิลลิเมตรต่อเดือน สำหรับเล็บนิ้วเท้าจะยาวประมาณ 1 มม. ต่อเดือน หากทำการถอดเล็บออก การงอกของเล็บใหม่จนยาวเต็มแผ่นเล็บสำหรับเล็บนิ้วมือ จะใช้เวลาประมาณ 100-180 วันหรือประมาณ 6 เดือน และในการงอกของเล็บใหม่จนยาวเต็มแผ่นเล็บสำหรับเล็บนิ้วเท้าจะใช้เวลาประมาณ 12-18 เดือน

2) ตอนแรกเกิดเล็บจะยาวช้า และยาวเร็วเมื่ออายุ 20-30 ปี หลังจากนี้จะยาวช้าลง

3) การเจ็บป่วย (Systemic illness) การขาดอาหาร (Malnutrition) โรคของระบบหลอดเลือด หรือเส้นประสาท การกินยา เคมีบำบัด (Chemotherapy) และการติดเชื้อราที่เล็บ (Onychomycosis) ก็จะทำให้เล็บยาวช้าลง

4) ภาวะที่กระตุ้นให้เล็บยาวเร็วขึ้น คือ การตั้งครรภ์ อุบัติเหตุบริเวณนิ้ว โรคสะเก็ดเงิน (Psoriasis) การรับประทานยา Retinoids และ Itraconazole

หน้าที่ของเล็บ

1) ป้องกัน (Protection) อันตรายที่จะเกิดต่อนิ้วส่วนปลาย

2) รับความรู้สึก

3) ทำให้นิ้วมือสามารถหยิบจับสิ่งของได้ดี โดยเฉพาะสิ่งของที่มีขนาดเล็ก

4) เป็นอาวุธของร่างกายอย่างหนึ่งตามธรรมชาติ ในการขีด ข่วน เพื่อต่อสู้กับอันตราย

5) เล็บนิ้วเท้ายังช่วยให้การเคลื่อนไหวของเท้าได้ดียิ่งขึ้น

6) เป็นแหล่งบ่งบอกอาการเจ็บป่วยของร่างกาย เช่น Beau's tine เล็บก็จะหยุดการเจริญเติบโตทำให้เห็นเป็นร่องของเล็บ

(ที่มา : ศูนย์ผลิตและพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา CAI. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์)

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (สอบถามประวัติของผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

18.2 เครื่องมือประเมิน (ประเมินสภาวะสุขภาพเล็บ มือและเท้า โดยยึดหลักความรู้ตามหลักกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของมนุษย์)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11402

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับประเภทของงานทำเล็บ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5142 ช่างเสริมสวยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการจัดเตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการทำเล็บ รู้ข้อมูล ส่วนประกอบสำคัญ คุณสมบัติ วิธีการใช้งาน ข้อห้ามและข้อควรระวังในการใช้งาน วิธีการดูแลรักษาของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำเล็บ เพื่อพิจารณารูปแบบการใช้งานและบริการ รวมทั้งแนะนำขั้นตอนการให้บริการ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างเสริมสวย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แบบบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตรายและรายละเอียดข้อความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140201 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์	1. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้อย่างถูกสุขอนามัย 2. เตรียมการให้บริการอย่างถูกสุขอนามัย เช่น สถานที่ให้บริการทำเล็บ บุคลิกภาพและการแต่งกายของผู้ให้บริการ ความสะอาดของสถานที่ ฯลฯ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140202 เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงาน	1. รู้ส่วนประกอบสำคัญ คุณสมบัติและวิธีการใช้งานของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์เพื่อเลือกใช้อย่างถูกต้อง 2. รู้ข้อห้ามและข้อควรระวังของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและผลิตภัณฑ์เพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ทำให้เกิดผลข้าง เคียงจากการทำเล็บ 3. ลำดับการใช้งานของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์เพื่อให้บริการได้อย่างถูกต้อง 4. รู้วิธีการเก็บ ดูแลรักษา ฉลาก วันหมดอายุ เลขที่ใบอนุญาต และเครื่องหมายรับรอง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
1140203 แนะนำขั้นตอนการให้บริการ	1. แนะนำการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือและผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ 2. สามารถตอบคำถามผู้รับบริการเกี่ยวกับขั้นตอนและผลิตภัณฑ์ สำหรับการให้บริการ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการเตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ในการทำเล็บ
2. ทักษะในการอ่านฉลากของผลิตภัณฑ์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และสารเคมี ข้อห้ามข้อควรระวังของการใช้ผลิตภัณฑ์และสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับเล็บ
2. ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการทำเล็บแต่ละทุกประเภท
3. ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์
3. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลการสัมภาษณ์
3. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก การสัมภาษณ์ และสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

เตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ในการทำเล็บ

- **คำแนะนำ**

ผู้รับการประเมินต้องสามารถเตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการให้บริการทำเล็บ โดยวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดถูกสุขอนามัย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการให้บริการทำเล็บเป็นพื้นฐานที่สำคัญของผู้ให้บริการที่จำเป็นต้องทราบ โดยละเอียดมีดังต่อไปนี้

ข้อมูลของผลิตภัณฑ์และสารเคมีที่เกี่ยวข้อง เข้าใจส่วนประกอบสำคัญ คุณสมบัติและการทำงานของสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ เพื่อเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม สามารถอ่านและเข้าใจฉลากของผลิตภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ วิธีการใช้งาน การดูแลรักษา และวันหมดอายุ

ข้อห้ามและข้อควรระวังในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าใจวิธีการใช้งานที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันปัญหาที่ก่อให้เกิดจากการทำเล็บ

มาตรฐานการรับรองผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน
มีหลากหลายองค์กรทั้งหน่วยงานเอกชนและรัฐบาลเข้ามาสร้างกฎเกณฑ์และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับและใช้กันอย่างกว้างขวาง ขอยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

CE	เป็นเครื่องหมายที่แสดงการรับรองจากผู้ผลิต (Manufacturer's Declaration) ว่าสินค้านั้น มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสหภาพยุโรป
มอก.	(Thai Industrial Standard) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หมายถึง สิ่งหรือเกณฑ์ทางเทคนิคที่กำหนดขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะระบุคุณภาพของวัตถุดิบ คุณลักษณะที่สำคัญที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพการใช้งาน
อย.	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (Food and Drug Administration) เป็นส่วนราชการในระดับกรม ของประเทศไทย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ในการดำเนินงานด้าน การคุ้มครองผู้บริโภค ปกป้องและคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ซึ่งผลิตภัณฑ์สุขภาพ ส่วนใหญ่มักจะหมายถึง อาหาร ยา เวชภัณฑ์ และเครื่องสำอาง) โดยผลิตภัณฑ์สุขภาพเหล่านั้นต้องมีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย มีการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้องด้วยข้อมูลวิชาการที่มีหลักฐาน เชื่อถือได้และมีความเหมาะสม เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยและสมประโยชน์
MSDS	(Material Safety Data Sheet) ตัวเอกสารจะมีคำอธิบายประกอบอยู่หลายเรื่อง แต่ที่สำคัญกับการขนส่งคือ จะบอกว่าสินค้าตัวนี้ต้องดูแลยังไงนั่นเอง ผู้ส่งสามารถดูเลข UN No., Class และ ระดับของ Package
FDA	(Food and Drug Administration) องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นหน่วยงานจากรัฐบาลกลาง โดยคอยทำหน้าที่สอดส่องดูแลสวัสดิภาพด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้ยา อาหาร อุปกรณ์ทางการแพทย์ และเครื่องสำอางต่างๆ ของชาวอเมริกัน หรือเรียกง่ายๆ ว่าเป็น อย. ในสหรัฐฯ มีหน้าที่บริหารควบคุมสินค้า ยาสำหรับมนุษย์และสัตว์ เครื่องมือแพทย์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ อาหารสำหรับมนุษย์และสัตว์ เครื่องสำอาง และสินค้าอิเล็กโทรนิกส์ที่ปล่อยรังสีออกมา
ISO 9001	ระบบบริหารงานคุณภาพ (Quality Management System: QMS) ที่มาตรฐานองค์กรธุรกิจทั่วโลกต่างให้ความสำคัญ ISO 9001 เป็นมาตรฐานระบบคุณภาพที่กำกับดูแลทั้งการออกแบบ การพัฒนาการผลิต การติดตั้ง และการบริการ ซึ่ง ISO 9001 นี้เองจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดีของการดำเนินงานภายในองค์กร จะมีการควบคุม และตรวจสอบขั้นตอน รวมถึงวิธีการทำงานผ่านระบบอย่างละเอียด เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับองค์กร

GMP	มาตรฐานการผลิตของผลิตภัณฑ์ เป็นเกณฑ์ควบคุมการผลิต (Good Manufacturing Practice) ตลอดจนกระบวนการควบคุมให้ปฏิบัติตามของกองบริหารคุณภาพผลิตภัณฑ์แห่งรัฐหรือชุมชนเพื่อการวิจัย การผลิต การบริโภค และการประกอบการค้าที่ดีขึ้น รายการผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบและปฏิบัติตาม แตกต่างกันบ้าง ในแต่ละชุมชน แต่จุดมุ่งหมายในการสร้างมาตรฐาน GMP ขึ้นอยู่กับการลดความเสี่ยงในปัจจัยและวัสดุที่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค โดยกำหนดให้มีมาตรฐานทางสาธารณะที่สะอาดและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น จีเอ็มพี เรียกว่า ระบบบริหารงานคุณภาพ เริ่มแรกนั้นใช้เป็นกระบวนการควบคุมวัตถุมีพิษและวิธีการทางเภสัช

การเตรียมสถานที่ให้บริการ คือ เตรียมพร้อมสำหรับการให้บริการสม่ำเสมอ เช่น ความสะอาดบริเวณร้าน ที่ให้บริการทำเล็บ หมั่นตรวจสภาพของวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ให้พร้อมสำหรับบริการ

บุคลิกภาพและการแต่งกาย คือ ลักษณะทางกายและกิริยาที่แต่ละบุคคลนั้นแสดงออกมา ทั้ง พฤติกรรม การแสดงออก รูปร่าง การแต่งกาย เป็นต้น ผู้ให้บริการควรดูแลความสะอาดร่างกาย ไม่ให้ตัวมีกลิ่นไม่พึงประสงค์ การแต่งกายที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการบริการและความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้รับบริการ

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับเล็บ อาจจะเกิดจากการใช้อุปกรณ์ผิดวิธีทำให้เลือดออก ถ้าแผลเล็กให้กดลงบนบาดแผลโดยตรง ถ้าแผลใหญ่ให้ใช้ฝ่ามือกดปลายแผลไว้ แต่วิธีที่ดีที่สุดคือใช้ผ้าสะอาดพับหนาๆ กดลงบนบาดแผล หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ใช้เสื้อหรือผ้าเช็ดหน้าแทน โดยกดบริเวณบาดแผลนานประมาณ 10 นาที กรณีที่ผู้รับบริการมีอาการแพ้ผลิตภัณฑ์ บริเวณเล็บ มือและเท้า ให้ล้างด้วยน้ำสะอาดโดยทันทีและควรปรึกษาแพทย์ในลำดับต่อไป (ที่มา : หนังสือปฐมพยาบาลคู่บ้าน โดยศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

รูปตัวอย่างภาพบรรยากาศภายในร้านทำเล็บ credit by Instagram: wenaildit

แนะนำรูปแบบการให้บริการ คือ ให้ข้อมูลขั้นตอนการบริการทำเล็บ สามารถแยกประเภทการใช้งานของวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่ใช้สำหรับบริการ และสามารถตอบคำถามสำหรับการบริการได้ ผู้รับบริการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการเป็นอย่างดี สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

18.2 เครื่องมือประเมิน (เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงาน)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2) แบบประเมินผลการสัมภาษณ์

18.3 เครื่องมือประเมิน (แนะนำขั้นตอนการให้บริการ)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11403

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาด ดูแลรักษา จัดเก็บ จัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บมือและเท้า

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5142 ช่างเสริมสวยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการทำความสะอาด ดูแลรักษาจัดเก็บ จัดการ วัสดุ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์และขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างเสริมสวย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แบบบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตรายและรายละเอียดข้อความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140301 ทำความสะอาด ดูแลรักษาจัดเก็บ จัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า	1. ดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ที่ใช้งาน รวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้งาน 2. กำจัดและจำแนกชนิดของขยะ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1140302 ทำความสะอาด ดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์	1. ดูแลรักษา ทำความสะอาด จัดเก็บ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ทำเล็บ อุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น เครื่องอบเล็บ เครื่องดูดฝุ่น เก้าอี้สปา เครื่องอบสเตอริไลส์ ที่เกี่ยวข้องในการทำเล็บ มือและเท้า 2. ดูแลรักษา ทำความสะอาด จัดเก็บผลิตภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสม	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการให้บริการ
2. ทักษะในการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อวัสดุและอุปกรณ์ทำเล็บ
3. ทักษะในการเก็บดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเล็บ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเล็บ
2. ความรู้เกี่ยวกับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อวัสดุและอุปกรณ์ทำเล็บ
3. ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก และสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ทำความสะอาด ดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ จัดเก็บ จัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า

- **คำแนะนำ**

ผู้รับการประเมินต้องสามารถดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ที่ใช้งาน รวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่ใช้งาน สามารถกำจัดและจำแนกชนิดของขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้าได้อย่างถูกสุขอนามัย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การจัดเก็บและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ ให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัย คือ ทราบถึงวิธีการทำความสะอาดอุปกรณ์หลังจากการใช้งานด้วยการล้างทำความสะอาดแช่และฆ่าเชื้อโรคด้วยเครื่องอบฆ่าเชื้อ หลังจากบริการทุกครั้งควรเช็ดทำความสะอาดผลิตภัณฑ์เสมอ เช่น ควรเช็ดปลายขวดของน้ำยาทาเล็บไม่ให้หลงเหลือคราบยาทาเล็บเกาะทิ้งไว้ เพราะจะทำให้สีแห้งและอากาศภายนอกเข้าไปในผลิตภัณฑ์ได้ เพื่อยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (ทำความสะอาด ดูแลรักษาจัดเก็บ จัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากการทำเล็บ มือและเท้า)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

18.2 เครื่องมือประเมิน (ทำความสะอาด ดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11404

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำความสะอาด เตรียมเล็บ ตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5142 ช่างเสริมสวยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการให้บริการเตรียมหน้าเล็บ ตัดหนัง ดุนหนัง แก้ไขปัญหา ซ่อมแซมเล็บ และตะไบตกแต่งทรงเล็บที่เหมาะสมแก่ผู้รับบริการเพื่อพร้อมสำหรับการบริการในลำดับถัดไป

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างเสริมสวย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แบบบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตรายและรายละเอียดข้อความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140401 ให้บริการทำความสะอาด เตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนังเล็บมือและเท้า	1. รู้วิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับเตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนังอย่างถูกต้องปลอดภัย 2. ให้บริการตามลำดับขั้นตอนอย่างถูกสุขอนามัย	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1140402 ตะไบตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ	1. รู้ลักษณะของทรงเล็บแต่ละประเภท 2. สามารถแก้ไขปัญหาและซ่อมแซมเล็บ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ทักษะในการทำความสะอาดเล็บ เตรียมเล็บ ตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเล็บ
2. ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับการทำเล็บ การซ่อมแซมและแก้ไขปัญหาของเล็บ
3. ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการเตรียมทำเล็บและตะไบตกแต่งทรงเล็บ
4. ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก
2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก และสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ทำความสะอาด เตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนังเล็บ ตะไบตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ

- **คำแนะนำ**

ผู้รับการประเมินต้องรู้วิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับเตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนังอย่างถูกต้องปลอดภัย สามารถให้บริการตามลำดับขั้นตอนการทำเล็บได้อย่างถูกสุขอนามัย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การเตรียมเล็บธรรมชาติ คือ การทำความสะอาดและตกแต่งหน้าเล็บเพื่อความสวยงาม ให้พร้อมสำหรับบริการทาสี ต่อเล็บ หรือ ออกแบบลวดลายบนเล็บ ขั้นตอนของการเตรียมหน้าเล็บ คือ การล้างทำความสะอาดมือหรือเท้าของผู้รับบริการ นำอุปกรณ์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้วออกมาใช้ สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ช่วยให้บริเวณโคนเล็บอ่อนตัวและหลุดลอก ส่วนมากจะประกอบด้วยสาร NaOH/ KOH/ Lactic Acid จากนั้นใช้อุปกรณ์ดุนหนังบริเวณ Cuticle ของเล็บ เช็ดทำความสะอาดหน้าเล็บให้เรียบร้อย

รูปทรงเล็บตามเล็บธรรมชาติมีหลากหลายรูปแบบ สามารถจำแนกออกมาได้ ดังนี้ Oval (ทรงรี) ลักษณะคล้ายรูปไข่ Square (ทรงเหลี่ยม) ลักษณะคล้ายสี่เหลี่ยม Squoval (ทรงเหลี่ยมมน) ลักษณะปลายเล็บตรง ขอบเล็บทั้งสองข้างมน Round (ทรงโค้งมน) ลักษณะคล้ายครึ่งวงกลม และ Pointed (ทรงแหลม) ลักษณะแหลมและเรียวเล็ก เป็นต้น

รูปที่ 3 ลักษณะรูปทรงของเล็บ

Credit by www.pinterest.com, [Retrieved on March 17th , 2020]

ในปัจจุบันตะไบเล็บมีหลากหลายประเภทและรูปทรง เพื่อให้เหมาะกับการใช้งานที่แตกต่างกัน เช่น ตะไบทราย ตะไบฟองน้ำ ตะไบแก้ว ตะไบเหล็ก ฯลฯ ทั้งนี้ในตะไบมีความหยาบหรือละเอียด เรียกว่า กริท (Grit) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความละเอียดบนหน้าตะไบ	ลักษณะการใช้งาน
80 กริท	ตะไบที่มีเนื้อหยาบมากที่สุด เหมาะสำหรับเล็บต่ออะคริลิค เล็บปลอม ไม่ควรใช้กับเล็บธรรมชาติ
100 – 150 กริท	ตะไบลดความยาวของเล็บ แต่งทรงเล็บ เหมาะสำหรับเล็บต่ออะคริลิค เล็บปลอม เล็บต่อเจล
180 กริท	ตะไบเหมาะกับเล็บธรรมชาติ สามารถตกแต่งทรงเล็บ ลดความยาวของเล็บ และยังสามารถลบรอยขีดข่วนบนหน้าเล็บอะคริลิคและเจลได้
240 กริท	ตะไบที่มีความละเอียดปานกลาง ตกแต่งทรงเล็บธรรมชาติ ทำให้เล็บเรียบเนียน ขณะใช้งานให้ความรู้สึกนุ่มนวล
>500 กริท	ตะไบที่มีลักษณะละเอียดมาก สามารถขัดหน้าเล็บธรรมชาติให้เงางาม

การสังเกตสภาวะสุขภาพ อาจไม่สามารถระบุอาการของโรคได้จำเป็นต้องตรวจรักษาด้วยแพทย์ ทั้งนี้ลักษณะปัญหาของเล็บที่พบเจอบ่อยอาจจำแนกได้ดังต่อนี้

1) **เล็บเปราะแตกง่าย** ลักษณะเล็บแห้งกระด้าง เปราะ ร่อน ลอกและแตกเป็นชั้น พบได้บ่อยในคนสูงอายุ แช่น้ำบ่อย หรืออาจจะเกิดจากการแพ้หรือสัมผัสสารเคมีเป็นเวลานาน

2) **เล็บเปลี่ยนสี** อาจเกิดจากสารเคมีหรือด่างทับทิม **เล็บเป็นร่องหรือสัน** ลักษณะผิวเล็บนูนเป็นสันยาว หรือปลายเล็บยกแอ่นเงยขึ้น มักพบในผู้สูงอายุ 50 ปีขึ้นไป บุคคลที่ล้างเครื่องมือในห้องทดลอง หรือบุคคลที่ขาดสารอาหาร ร่างกาอ่อนแอ

3) **เล็บแยกจากพื้นเล็บ** อาจเกิดจากการทำเล็บไม่ถูกวิธี

4) **เกิดจุดขาวบนเล็บ** อาจเกิดจากโคนเล็บได้รับการกระแทก หรืออาจจะเกิดจากการทำเล็บไม่ถูกวิธี

5) **เล็บเกิดจากการถูกกระแทก** ทำให้เลือดฝอยใต้เล็บแตก มีเลือดคั่งบริเวณใต้เล็บ แลมีอาการปวด ถ้ากระแทกรุนแรงเล็บอาจแยกจากส่วนรองรับเล็บจนหลุดได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (ให้บริการทำความสะอาด เตรียมหน้าเล็บ ตัดหนังและดุนหนัง เล็บมือและเท้า)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

18.2 เครื่องมือประเมิน (ตะไบตกแต่งทรงเล็บ ซ่อมแซมเล็บ)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11405

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ให้บริการทาสี ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2567

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 5142 ช่างเสริมสวยและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ครอบคลุมการล้างทำความสะอาดเล็บ การถอดสีเล็บ การถอดเล็บ และการให้บริการทาสีเล็บแต่ละประเภท ทั้งการทาสีธรรมดา ทาสีกึ่งเจล และทาสีเจล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพช่างเสริมสวย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แบบบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตรายและรายละเอียดข้อความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1140501 ทาสีธรรมดา สีกึ่งเจล และสีเจล	1. รู้วิธีการทาสีแต่ละประเภท เช่น สีธรรมดา สีกึ่งเจล สีเจล ฯลฯ 2. รู้ประเภทของเนื้อสีทาเล็บ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1140502 ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท	1. รู้วิธีการล้างและถอดสีแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง 2. ให้บริการตามลำดับขั้นตอนอย่างถูกสุขอนามัย	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการให้บริการทาสีเล็บแต่ละประเภท ทั้งการทาสีธรรมดา ทาสีกึ่งเจล และทาสีเจล
2. ทักษะในการล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการทาสีเล็บแต่ละประเภท ทั้งการทาสีธรรมดา ทาสีกึ่งเจล และทาสีเจล
2. ความรู้เกี่ยวกับการล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท
3. ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารผลการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2. เอกสารประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

ประเมินความรู้และทักษะโดยการสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก และสาธิตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การให้บริการทาสีเล็บแต่ละประเภท ทั้งการทาสีธรรมดา ทาสีกึ่งเจล และทาสีเจล การล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

- **คำแนะนำ**

ผู้รับการประเมินต้องมีความรู้เกี่ยวกับการให้บริการทาสีเล็บแต่ละประเภท ต้องสามารถให้บริการได้ทั้งการทาสีธรรมดา ทาสีกึ่งเจล และทาสีเจล รวมทั้งต้องสามารถล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การล้างทำความสะอาดสีเล็บธรรมดาด้วยยาทาเล็บ ซึ่งผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนสีเล็บ จะใช้น้ำยาล้างเล็บร่วมกับสำลีเพื่อล้างสีเล็บ การถอดสีเจลและอะคริลิคสามารถใช้น้ำยาล้างเฉพาะร่วมกับแผ่นห่อถอดเล็บ ทั้งนี้การถอดสีเล็บแต่ละประเภทควรดูคำแนะนำของแต่ละยี่ห้อ ส่วนมากใช้เวลาโดยประมาณ 5-30 นาที ถ้าสีเจลหรืออะคริลิคมีความหนาควรใช้ตะไบ ตะไบสีออกบางส่วนเพื่อง่ายแต่การถอด

ประเภทของสีทาเล็บ ส่วนมากแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. สีธรรมดา ชนิดทาแล้วแห้งด้วยอุณหภูมิปกติ 2. สีกึ่งเจล ชนิดทาแล้วแห้งด้วยแสงจากธรรมชาติ ลักษณะแห้งเร็วกว่าสีธรรมดา แต่เงางามเหมือนสีเจล 3. สีเจล ชนิดทาร่วมกับเครื่องอบแสงยูวีหรือแอลอีดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดและยี่ห้อของสีด้วย

ประเภทของเนื้อสีทาเล็บในปัจจุบันสามารถจำแนกออกเป็น ดังนี้ 1. Crème ลักษณะสีคล้ายเนื้อแป้งและแน่น 2. Shimmer ลักษณะสีเนื้อแน่นมีประกายผสม 3. Sheer ลักษณะสีเนื้อบาง ค่อนข้างใส เวลาทาอาจเห็นแผ่นเล็บ บางครั้งอาจดูเป็นธรรมชาติ 4. Pearl ลักษณะเนื้อสีประกายมุก 5. Metallic ลักษณะสีเหลือบประกายสะท้อนเงินชัดเจน 6. Glitter ลักษณะสีที่มีกากเพชรประกายชัดเจน 7. Matte ลักษณะสีเนื้อด้าน 8. Neon ลักษณะสีสะท้อนแสง อย่างไรก็ตามประเภทของสีทาเล็บอาจมีมากกว่าที่กล่าวมาเพราะวิวัฒนาการของผลิตภัณฑ์ไม่มีสิ้นสุด แต่ข้อมูลข้างต้นเป็นลักษณะสีที่ควรทราบ

ขั้นตอนการทาสีเล็บธรรมดาและกึ่งเจล เมื่อเตรียมหน้าเล็บพร้อมสำหรับการทาสีแล้ว ควรใช้ผลิตภัณฑ์ปรับสมดุลหน้าเล็บหรือผลิตภัณฑ์ไล่ความชื้นบนแผ่นเล็บเสมอ เพื่อป้องกันสีเล็บหลุดลอกง่าย จากนั้นทารองพื้นหน้าเล็บ (Base coat) เพื่อป้องกันเล็บเหลืองและทำให้สีติดทนนาน 1 รอบ ทาสีทาเล็บ (Nail polish) โดยปกติทา 2 รอบ เพื่อให้ได้สีเหมือนจริง และเคลือบเงาเล็บ (Top coat) 1 รอบ เพื่อป้องกันรอยขีดข่วนและสีเล็บเงางามหรือด้านขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่เลือกใช้

ขั้นตอนการทาสีเจล การเตรียมหน้าเล็บสำหรับสีเจล ไม่ควรเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความมันบนแผ่นเล็บเพราะจะทำให้สีเล็บหลุดง่าย หลังจากนั้นบัฟความเงาหน้าเล็บออกเล็กน้อย เช็คทำความสะอาดหน้าเล็บไม่ให้หลงเหลือเศษฝุ่นและคราบความมัน ควรใช้ผลิตภัณฑ์ปรับสมดุลหน้าเล็บหรือผลิตภัณฑ์ไล่ความชื้นบนแผ่นเล็บเสมอ เพื่อป้องกันสีเล็บหลุดลอกง่าย จากนั้นทารองพื้นหน้าเล็บ (Base Top) เพื่อป้องกันเล็บเหลืองและช่วยในการยึดเกาะ 1 รอบ อบด้วยเครื่อง 30-60 วินาที (ทั้งนี้เวลาอบขึ้นอยู่กับคำแนะนำของแต่ละผลิตภัณฑ์) ทาสีทาเล็บ (Nail Polish) โดยปกติทา 2 รอบ แต่ทาทีละรอบและอบครั้งละ 30-60 วินาที เพื่อให้ได้สีเหมือนจริง และเคลือบเงาเล็บ (Top Coat) 1 รอบอบด้วยเครื่อง 30-60 วินาที เพื่อป้องกันรอยขีดข่วนและสีเล็บเงางามหรือด้านขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่เลือกใช้ สีเจลบางประเภทหลังจากอบเสร็จแล้วต้องเช็คหน้าเล็บด้วยคลีนเซอร์เพื่อลดคราบความมัน แต่บางประเภทก็ไม่ต้องเช็คขึ้นอยู่กับลักษณะของผลิตภัณฑ์

ปัจจัยที่ทำให้สีเล็บหลุดลอกง่าย มีดังนี้ เตรียมหน้าเล็บไม่สะอาดหลงเหลือเศษของหนังข้างเล็บ ทาสีเล็บเลยบริเวณแผ่นเล็บออกไปข้างเล็บ แผ่นเล็บหลงเหลือคราบความมัน ทาสีเล็บไม่ปิดปลายเล็บ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้สีเล็บหลุดและลอกง่ายมากขึ้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (ทาสีธรรมดา สีกึ่งเจล และสีเจล)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน

18.2 เครื่องมือประเมิน (ล้างสี ถอดสี ถอดเล็บ แต่ละประเภท)

1) แบบทดสอบข้อเขียน ปรนัย 4 ตัวเลือก

2) แบบประเมินผลสังเกตการปฏิบัติงาน